

na drugi svet. Ker je bil vedno med prvimi, mu ni nemila smrt prizanesla; zadela ga je sovražna krogla. Žalnoči stariši in sestra, naj vas tolaži to, ker mladi junak je v večnem veselju, kjer ni trpljenja in enkrat se bomo sešli pri Očetu nebeškem! V m. n. p.! Njegov brat Alojz mlajši se nahaja pri vojaki v Ormožu. Starejši njegov brat Mihael nahaja se v izhodni Rusiji zdrav, godi se mu tako, kakor mojim prijateljem. Moji prijatelji so takaj sami Slovenci, prav korožni fanti, ki vas pozdravljamo in tolažimo stariše vas! — Mihael Fridauer, Paradiž, Sv. Barbara Haloze, korp. Ivan Dolničar iz Ljubljane, Jakob Žilnik, Sv. Jurij ob Taboru, Ivan Jelenc, Sv. Rupert nad Laškim, Marko Konrad, Sv. Kungota, Maribor, Karl Pocerit, Šostajn, Štefan Kunc, Alojz Kobentar, Tomaž Potočnik iz Koroškega. — Pozdravljamo tudi Vas, g. urednik „Stajerca“, ki nam pošiljate zmiraj naš list „Stajerca“, ko skoraj vsi naenkrat po njem sežemo, ker nas pride tako daleč obiskat... Pozdravljamo tudi vse naše naročnike; do veselega svidenja!

V.

Poročilo slovenskih fantov iz italijanskega bojišča.

Dne 14. maja 1916. Mi slovenski fantje stojimo kakor skale proti italijanskim izdajalcem in varujemo našo domovino. Ne srečni sovražnik se zaletava v naše vrste proti koroški fronti, pa nobeden napad se mu še ni posrečil. Dne 5. maja je napadel trikrat naše vrste, pa vsikdar smo jih odbili in so se morali vrniti s krvavimi glavami v svoje jarke. Taljani si ne bodejo v naši domovini polente prazili, dokler nije naše srce! Mi slovenski fantje se zahvaljujemo za novice, ki nam jih pošilja iz naše domovine „Stajerca“. Srčne pozdrave pošiljamo vsem bralcem „Stajerca“: Stefan Horvat od Sv. Lovrenca na dravskem polju, Paul Skerbot, Štefan Stern, Alojz Zorec, M. Verdign, J. Majarič, M. Kovač, Anton Pleteršek in več drugih iz mariborske okolice.

Poslanec Pollauf †.

V zadnji številki že smo poročali, da je bil v Gorici nemško-radikalni poslanec in rezervni

Abg. Pollauf †.

oberlajtnant dr. Pollauf od laške granate zadet ter da je na posledicah prizadetih ran junaške smrti umrl. Prinašamo danes sliko pokojnika, ki je spadal med jako pomembne politike zadnjih let.

Velika korist kmečkega knjigovodstva za časa vojske.

Kmetovalcem se sedaj ne samo ne sponaša nepoštenost, prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov za pretirane cene in obogatene na stroške odjemalcev, ampak konzumentje jih tudi dolžijo, da otežkočujejo in podražujejo preskrbljenost mest in industrijskih središč z živili, češ da namenoma nečesto spravljati v promet kmetijskih pridelkov in jih skrivajo. Merodajni činitelji so vse take in enake dolžitve kot popolnoma neosnovane že davno ovrgli. Ravno kmetiči stan se mora hudo

boriti v vojnem času, da more sebe in svojo živinico za silo prerediti z onimi malimi množinami kmetijskih pridelkov, ki so mu preostali od državne revkizicije. V zadnjem času ravno temeljito ovrglo vsa ta predbacivanja sedaj predležeti sklepi knjig kmetij za leto 1914 in deloma že za leto 1915 kmetijskega knjigovodstvenega mesta nemške sekcije deželno-kulturnega sveta za kraljevino Češko.

Iz vsega računskega materiala se da posneti, da stoji kmetiči stan dosti bolj na slabih nogah, kakor si mislijo mnogi ljudje. V posestva naložena glavica se obrestuje komaj po 2½ do k večjemu po 3½, v marsikaterem gospodarstvu ne ostane nič, in trud celega leta je bil zastopar.

Ravno ob takih prilikah lahko odgovorimo na trditve, češ da ni dobro, če kmet naznani vsakomur svoje računske zapiske, saj tudi industriji tega ne stori, — da industrijem seveda — ne more biti prav, če vsak zve za velike dobičke njih podjetij, da pa kmet nima prav nobenega vzroka, skrivati obrestovanja svojega v posestvu naloženega kapitala. Ravno nasprotno! Kmetu je prav po volji, če vidi vsi ljudje, kakšna je donosnost kmetij vključno takozvanim pretiranim cenam kmetijskih skupuhov in kako izgleda njih obogatene. Ne opozarja se zatonj na dandanašnje neobhodno potrebo za kmetu, voditi dobro knjigovodstvo. Ravno knjigovodstvo je oni polklicani faktor, ki ovreže vsa napačna mnenja in tožbe, s katerimi so kar opisovali do sedaj kmetovalca, z utemeljenimi dejstvi. Kakor more trgovec z realnim zaračunanjem proti vsakomur pojavljajoče se dvome o njegovem premoženju razhliniti, mora in more dati tudi kmet pri vestnem vodstvu svojih knjig zmiraj sebi in onim jasno sliko, ki so mnenja, da plava sedaj kmet v maslu in medu.

Ako prodaja kmet dandanes govejo glavo dražje nego v normalnih časih, za to ni bil povod dobičkarstva in stremiljenje po skupekem obogatitvi, ampak neizmerno visoke cene za krmila, kojih imamo le v nezadostnih množinah, visoke cene vseh drugih gospodarskih potrebščin in konečno tudi pomanjkanje za delo sposobnih ljudi. Tudi za svojega moža, ki se nahaja na bojnem polju, mora najeti kmetiča plačane delavske moči, da more vzdržati še naprej gospodarjenje v interesu pridelovanja mesa in kruha za vojaštvo in prebivalstvo.

Iz navedenih razmotiranj razvidimo, da so že v vseh kronovinah obstoječa kmetijska knjigovodstvena osrednja mesta tudi v sedanjih izjemnih razmerah za kmetijstvo pravcati blagoslov. To da ne samo v nevedenih primerih, ampak tudi v davčnih zadevah bodo prav dobro služili računski zaključki, ker dajo kmetu natančne podatke in ga tako varujejo pred tem, da bi mu davčna oblast naložila na podlagi namišljenih števil višji osebnodohodniški davek. Izkaznice, katere dobijo kmetovalci od kmetijskih knjigovodstvenih osrednjih mest, imajo večjo dokazilno moč, kakor če se hoče kmet oproščevati s svojimi nepopolnimi zapiski ali s splošnimi navedbami. Od kmetijskih knjigovodstvenih osrednjih mest nabrani podatki se nikakor ne morejo uporabljati proti kmetovalcu. Ravno nasprotno. Ti podatki bodo služili kot dokazilni material proti neopravičenim očitanjem in napadom — naj si pridejo od te ali one strani — proti katerim smo mogli dosedaj žal nastopiti le s samimi domnevanji in splošnimi razpravami. (Deutscher Landwirt.)

Bolečine na živcih nastopajo na najrazličnejših krajih trupa. Živčni zistem je jako fin, se ga povsod do kože in je jako občutljiv. Živci pa niso pristopni le za bolečine, marveč tudi za prijetna čustva. Istakot lahko kakor nervozni glavobol, nervozni zobobol, nervozne obrazne bolečine nastanejo, dajo se tudi s pomirujočimi, osvežujočimi, živce okrepčujočimi sredstvi odpraviti. Mi rabimo v to Fellerjev živce okrepčujoči, bolečine odpravljajoči rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“-fluid. Izkazuje se kot izredno blagodejni, ako se pri živčnih bolečinah dotična mesta s tem bolečine odpravljajočim domačim sredstvom lahko obdigne. V mnogo čez 100.000 zahvalnih pismih se to blagodejno sredstvo priporoča. 12 steklenic stane franko samo 6 kron. Naroči naj se edino pristno od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatstvo). Tudi Fellerjeve milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice, 6 školjke franko za 4 K 40 h zamore se obenem naročiti. „Elsa“-kroglice so priznane, želodce okrepčujoče odvajalno sredstvo od miliga sigurnega učinka in jih je na vsak način odlikovati pred vsimi drastičnimi odvajalnimi sredstvi. Posebno prijetno rabiti in sigurnega učinka je Fellerjev mentholni črtik (1 krona) zoper migreno. (Vf.)

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, raznamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 26. maja v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (z zaklano klavno živino).

Dne 27. maja na Ptujski gori*; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 28. maja na Ptujski gori.

Dne 29. maja v Poličanah**, okr. Slovenska Bistrica; v Fischbachu, okr. Birkfeld; v Eggersdorfu, okr. Gleisdorf; v Studencih*, okr. Slovenska Bistrica; v Cmurkun*, v Rogatcu**; v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 30. maja v Obdachu*; pri Sv. Jurju v Slov. gor.*; pri Sv. Lenart v Slov. gor.; v Ormožu (svinjski sejem); v Fehringu**; v Tarnau, okr. Afenz; pri St. Lambertu**, okr. Neumarkt.

Dne 31. maja v Konjicah**; v Lankowitznem okr. Voitsberg; v Gradcu (sejem s klavno živino); v Ptuj (svinjski sejem); v Polsu, okr. Judenberg; pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.*; okr. Ptuj; pri Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Braslovčah; okr. Vransko; v Afenzu.

Dne 2. junija v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (z zaklano klavno živino); pri Sv. Martinu; nartu*, okr. Slovenji Gradec.

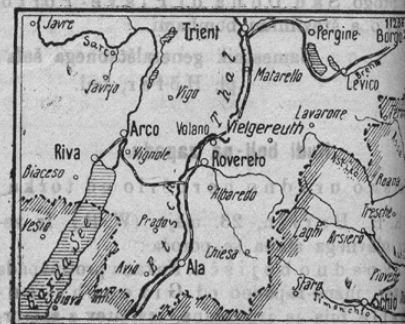
Dne 3. junija v Brežicah (svinjski sejem); v Pöllanbergu**, okr. Pöllau.

Nekaj o rujavem hrošču. Množine, mnoge nastopajoči hrošči morajo se že zaradi varstva zbirati in pokončevati. Nabrani ter umorjeni hrošči lahko porabljajo kot klaja za perotino in svinje, ali pa za masčobo ali tudi za gnojilo. Že kot sveži biomasa so izvrstno krmilo za perotino. Če hrošči v takih množinah nastopijo, da jih kot sveže ni mogoče vporabiti, je priporočljivo, iste posušiti, zemliti v prah, kateri z dobrim uspehom uporablja namesto klaje za perotino. Suhi hrošči vsebujejo približno 38% beljakovine ter 10% masčobe. Hrošče se suši v navadnih pečeh ali v sušilnicah. Neprijetni vonj, kateri se pri sušenju razvije, izgine popolnoma, če se drugi razgreje in kuri. Za sušenje hroščev se peči enkrat bolj razgreje kakor na primer za kruh. Najbolje je zjutraj. Kadar se uvidi, da je peč dovolj razgreta, ogreje jo nje ven izmete, ter nato 10 cm visoko hroščev natrosi, kateri se med sušenjem večkrat premešajo. Dandaneš se hrošči iz peči vzamejo, ter so tako suhi, da dajo v prah stoletji. Ne dovolj suhi hrošči se radi kvarijo in postanejo plesnivi. Samo ob sebi se radi v hroščih pred sušitvijo umore, kar se zgodi, če vrelo vodo polijejo. Suhi hrošči naj se rabijo na sušnem in zračnem prostoru. Zbiranje in pokončevanje hroščev je dvojno dobro delo, prvič zatre se ta veliki škodljivci, drugi v čim večji množini se isti pokončajo in zbiranje je pomagano kmetovalcu pri današnji dragotini. Če kmetovalci ne morejo vseh hroščev za klajo porabiti, je dunajska »Futtermittelzentrale«, Dunaj I, Trattnerova priprava v vsakej množini in količini suhe hroščev piti in sicer 1 kg plača po 1 krono. Rujava hrošč prodajo morajo biti peska, zemlje in drugih smeti ter tako suhi, da se dajo brez težav mleti. Mešanje hroščev kakor na primer »Junikäfer, Rosenkäfer, Käfer« je dovoljeno, nikakor pa ne koristnih na »Marien-« in »Laufkäfer«. Vreče in razpošiljalne kaznice pošlje prej imenovana centrala. Pomnilnik da 8—10 litrov svežih hroščev za 1 kg suhih.

Kako se solata brez zabela ali olja okoli napravi. Še nikoli ni imelo jedilno olje tako v ceno kakor sedaj. Cena olja se bo gotovo še bolj šala in sčasoma ga še sploh za dobiti ne bo. Vprašanje, kako se naj solata v teh razmerah okusno napravi, tedaj, če tudi zabele (špeha) na razpolago. Da na Češkem, Moravskem itd. solato in gurke, s tano kakor tudi z kislim mlekom napravijo, je znano. Na solato, na tak način pripravljeno, se človek seveda navaditi. Bolje je olje ali zabelo nadomestiti in sicer na sledeči način: Ubijte jajce, vilicami dobro izmešate, tako da postane enakomerna kočina, h kateri se potrebna množina jesiha pridruži, potem vse skupaj na osoljeno solato vlije in isto premeša. Potrebno število jajc prepustimo sodbi dinje; jaz sem mnenja: čim več, tem bolje.

Boji v Tirolu.

Velezanimiva uradna poročila od sedanjih krasnih bojev naših čet proti italijanski izbo-

Zur Schlage der Italiener in Südtirol.

čitajo cenjeni čitatelji na drugem mestu boljše razumevanje teh poročil prinašamo zemljevid, na katerem so razvidni važnejši tega zdaj s krvjo oblitega ozemlja.

Razno.

Zahvala cesarja dež. Tirolski. Deželni tirolski pl. Kathrein dobil je glasom sledečo cesarjevo brzojarko: »Z resničnim seljem in globoko ganjenim srcem sem obliki obletnice italijanske vojne napovedi ob-